

# DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K, — f.  
Vidéken " 9 K, " 4 K, 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Főter, Lamprocht-palota, földszint az udvarban.

## Kereskedők és az adó-reform.

### Az Omke állásfoglalása.

Az ősszel a pénzügyminiszter által egészen meglepésszerűleg beterjesztett adótörvények igen nagy visszatetszést keltenek irányadó kereskedői és ipari körökben s a felajdulás, ami a javaslatok megjelenését követte, napról-napra erősödik és igazoltabb.

A javaslat látszólag kedvező a kereső osztályokra, mert az eddig 10 százalékos kereseti adótételt 5 százalékra, éppúgy a tőkekamat- és járadékadót, valamint a nyilvános vállalati adótételt 5 százalékra szűkíti le; az első tekintetre megvesztegető hatásból azonban kiábrándulunk azonnal, ha a javaslatokat, a tárgyilagos kritika bonckése alá vesszük; ugyanakkor ugyanis a mikor az adólat a javaslat leszálítja, a keresetadó kirovási alapját azonban úgy felemeli, hogy a kereső osztályok, nevezetesen a kereskedő és iparos osztály helyzetén egyáltalán nem segít; sőt egyenes és lecáfolhatatlan irányzat van a javaslatokban, ezen osztályok terhére és a földbirtokos osztály javára, ahol például az összes gazdasági iparágak (állattenyésztés, hizlalás, ker-

tészet, méhészet stb., melyek pedig egy nagy uradalmi gazdálkodásnak a legtermékenyebb, legjövedelmezőbb vállalkozásai) az általános keresetadó alól egyenesen felmentetnek.

A keresetadó vallomás alapján lesz kivétel, ezt a vallomást azonban az esetek legnagyobb részében, mint ma is történik, nem fogja az adóhatóság elfogadhatónak tartani; s ezután módjában lesz tanukkal, szakértők bevonásával stb. más módokon megállapítani a kereseti jövedelmet; tekintettel most már arra a kereskedelem ellenes hangulatra, ami nálunk lépten-nyomon tapasztalható, könnyű lesz tanukat és szakértőket találni, akik a kereskedő terhére megállapítandó díjakból díjaztatnak, arra, hogy a kereskedőnek ebből vagy abból a cikkből vagy kereseti ágából külön-külön mily jövedelme van, vagy lehet; el lehetünk készülve, hogy az adó-kivetés tömeges zaklatásokra fog vezetni és ezekben fogja a kereskedővel, akinek drága az ideje, meguntatni a védekezést, aki így inkább némán fizet és a kincstár fejőstehevé alakul, míg ugyanakkor a latifundium, avagy gazdaság egy az 50-es években készült adómegállapítás előnyeit élvezzi tovább.

A kivetés a lakbér és üzlethe-lyiség nagyságát fogja az esetek

legnagyobb részében, mint ma is, alapul venni; ez a leghamisabb alapok egyike; a nagy üzlethelyiségbér még egyáltalán nem jelenti a jövedelem emelkedést a kereskedőre, csak a háztulajdonosra.

A keresetadóból 28 millió koronának kell befolyjni; ha a kivetés ez alát marad, akkor a kivetés 5 százalékos alaptételét addig emelheti a kincstár, míg a fenti összeg el nem éretik; ez folytonos adóbizonytalanságot szül és ha zavar volt eddig az adó-administratio körül, elképzelhetjük, mi lesz ezután.

Az adó után általános jövedelemadó jár; ez egy skálába beosztott adó, amelynek az volna a célja, hogy az adóprogressivitást, a fokozatos teherviselést megvalósítsa: ezt a célt előreláthatólag nem fogja elérni; ezt már az összes irányadó faktorok, akik az adókérdés részleteivel foglalkoztak, megállapították.

Az Országos Iparegyet, az összes kamarák, közté a debreceni kamara, egy vaskos füzetben kiadott munkálatban — erélyesen fellépett a javaslatok törvényerőre emelkedése ellen s kérte azok visszavonását; leghatalmasabban vette ki részét a javaslatok ellen való állásfoglalásban az O. M. K. E. központja; az általa megindított actio következményeképpen a főváros e

## Egy piros kis lánynak.

Piros az orcád, mint a lángoló tűz.  
Kis szivedben is nagy tűz van talán!  
Igen! hisz hallom félrevert harangját.  
Szived dobogásának, kis leány!  
Meggyult keblednek tündér palotája,  
Haragos pirja lángol képeden;  
Szemed patakja gyönggyel oltogatja.  
Ne sirj, ne sirj, hisz ez a Szerelem!

Oh, vagy talán hajnal ragyog orcádon?  
Piros hajnal, ifjuság reggelén!  
Jöttét jelenti a nagy ismeretlen,  
Futárja fényzőn, hajnali fény.  
Delej ragyog lelked tengerszeméből,  
S csodás tavának tükrén megjelen.  
Királyi diszben, szárnyakkal, dalolva.  
Dicső hattyüként: a nagy Szerelem!

Oláh Gábor.

## Az elmuzsikált büntetés.

Fráter Loránd, az ismert dalénekes, mondotta el ezt a történetet, a melynek ő maga volt a hőse, még aktiv főhadnagy korában.

Azt a helyőrséget, a hol Fráter Loránd állomásozott, meglátogatta egyszer Perzel Mór altábornagy, a ki már azóta nyugalomba vonult. Az altábornagy hírből már ismerte Frátert, sokat hallott arról, hogy milyen szépen énekel és hegedül és este a tisztai étkezőben kifejezte azt a kívánságát az ezredes előtt, hogy szeretné hallani a híres „muzsikás főhadnagyot”.

Az ezredes kissé zavarba jött, mert Fráter Loránd éppen abban az időben három heti szobafogságra volt ítélve és a büntetésből mindössze két napot töltött ki. Ezt meg is mondta az altábornagynak, a ki ennek dacára ragaszkodott kéréséhez és az ezredes el is hívatta Frátert, megüzenve neki, hogy hozza magával a hegedűjét is.

Fráter Loránd úgy éjfél tájban gyújtott rá az első nótájára. Az altábornagy elra-

gadtatással hallgatta és a mikor bevégezte, lelkesülten kiáltott feléje:

— Főhadnagy ur, gyönyörű volt! Há-lából elengedek neked a büntetésedből két napot!

Fráter még nagyobb kedvvel fogott a második nótájába: még szebben hegedült, még szebben énekel.

Az altábornagy erre elengedett a büntetésből még két napot, azután egyszerre négy napot, majd — úgy éjfél után két óra tájban — egyszerre egy hetet.

A mikor már derengett a hajnal és Fráter Loránd már alig bírta tartani a hegedűt, az altábornagy magához kérette:

— No, főhadnagy ur — kérdezte vidáman — hogy állunk most azzal a büntetéssel?

Fráter Loránd haptákba vágta magát: — Jeletem alássan, kegyelmes uram, már forban vagyok három héttel! Azaz még egy éjszakára való nótázással. Ezt kegyes engedelmevel elteszem magamnak a jövőre!

Csinos báli fél cipők legolcsóbban a Központi Cipő és Kalapáruházbanz

Drécher mellett kaphatók.

Telefon 435. szám.

hó 20-án tartott közgyűlésében egy országos értekezlet összehívását határozta el s arra az összes vidéki városok kiküldötteinek meghívását, amely országos értekezlet tömegesen tiltakozzék és emelje fel vétőjét az ellen az országrontó kísérlet ellen, amely a kereskedő és iparos osztály létérdekeit veszélyeztetni alkalmas.

Az Omke helyi kerülete közgyűlésének napirendjére tüzte ki a javaslatok ismertetését és állandóan figyelemmel fogja kísérni az adójavaslatok sorsának fejleményeit; a kereskedők és iparosok pedig saját érdekükben járnak el, ha az adójavaslatokkal megismerkedve, látót és tartalmat adnak az annak ellenébe szegezendő s minden megengedett fegyver igénybevételével megvívandó harcnak.

## POLITIKAI HIREK.

**Wekerle a királynál.** Bécsből táviratozzák nekünk: Dr. Wekerle Sándor miniszterelnököt a király ma délelőtt Schönbrunnban külön kihallgatáson fogadta. Ez okból a magyar delegáció pénzügyi albizottságának ma délelőtt tartott ülésén a magyar kormány képviselőiben a miniszterelnök helyett dr. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter jelent meg.

**A magyar delegáció.** Bécsből táviratozzák a „Bud. Tud.”-nak: A magyar delegáció egyesült négyes albizottsága szombaton, február 1-én délelőtt 10 órakor ülést tart, a melyen a megszállási hitelt tárgyalja.

## A telefon fejlesztése.

### A debreceni állomás kibővítése.

A telefon aránylag szédületes lépésekben fejlődik az országban s különösen Budapesten, de a kereskedelmi kormány még mindig nem látja elérkezettnek az időt arra, hogy a maga részéről is hozzájáruljon ennek a nevezetes intézménynek a könnyebb hozzáférhetőségéhez. Pedig a képviselőházban is már több ízben kifejezésre jutott az a kívánság, amelyet a közvélemény évek óta sürget, hogy a telefondijakat le kell szállítani. Amint értesülünk, erről ez év folyamán is alig lehet szó. A telefondijak leszállításának olyan akadályai vannak, amelyekkel a kereskedelmi miniszter könnyedén nem bírkózik meg.

Annál is inkább, mert az idén is sok gondnal és költséggel jár a telefon fejlesztése. Az interurban forgalom néhány viszonylatában a beszélgetések olyan torlódása állott be, hogy a bécsi, a temesvári, a vágvölgyi, a győri, a nagyváradai és szatmári viszonylatokban mintegy 700.000 korona bővítési költség lesz szükséges. Ki fogják építeni a pozsonyi, nagyváradai, brassói, kassai és debreceni városi hálózatok központi kapcsoló berendezéseit, Pozsonyban és Nagyváradon pedig új helyiségeket építenek. A vidéki városi hálózatok bővítési munkálatai 1,700.000 korona költséget igényelnek.

Lényeges befektetést igényel a budapesti távbeszélőhálózat. Budapesten az előfizetőknek jelenleg 10,000-re meghaladó száma évenként 1500-al emelkedik. Hogy a jelentkező előfizetők bekapcsolhatók legyenek, elsősorban a jelenlegi központot kell bővíteni befogadó képességének legfelsőbb

határáig 18,000 előfizetőre, annak költsége 1.350,000 korona. A hálózat rohamos fejlődése mellett azonban 4 év múlva a jelenlegi központ nem képes a további szükségletnek megfelelni, az azután jelentkező előfizetők már csak egy ujonnan felállítandó második központba kapcsolhatók be. E központ építése és műszaki felszerelése rendes munkás viszonyok között is legalább 3 évet vesz igénybe, úgy hogy ha a mai munkáviszonyokkal számol a kormány és az előfizetők bekapcsolását nem akarja fennakadásnak kitenni, a második központ előmunkálatait már 1908. évben meg kell kezdenie. E célra mintegy 5 millió koronát igénylő költségekből telekvételre s a tervezési és bontási munkára mint első részletet állítottak be az ez évi költségvetésbe 1.000,000 koronát.

A budapesti hálózatnál gondoskodtak az 1908. évben várható 1500 új előfizető bekapcsolásáról is, amely célra 1.500,000 korona szükséges.

A telefon fejlesztésével járó költségeket a kereskedelmi kormány ebben az évben nyolc millió koronára irányozza elő.

## VIDÉK.

**Dinamit-szerencsétlenség.** Pozsonyból jelentik: Dévényujfaluban Percovic István kőbányai felügyelő tegnap este fagyos dinamitot puhított a lakásán, a tűzhely mellett. Egyik dinamit hirtelen felrobbant s a robbanás Percovicot és nejét megölte, a náluk éppen látogatóban volt dévényujfalusi lakost pedig súlyosan megsebesítette.

**Matuzsálemek halála.** Tisztkarácsonyfálván — mint onnan jelentik — százegy éves korában halt meg a minap egy Bródy Sándor nevű gazdálkodó. Végigküzdötte a szabadságharcot és Petőfivel is szolgált egy táborban. Utolsó napjái életvidám volt. Fianál, Bródy Jánosnál, ki atyjával együtt harcolt a szabadságharcban, élte le utolsó napjait. — Paksról jelentik, hogy ott szintén meghalt a minap egy száz éven túl levő ember, Glanz Mór, zsidótemplomszolga. Száznegy éves volt. Ő maga vallotta magát száznegy évesnek, de azt hiszik, hogy idősebb volt, mert a község legöregebb emberei is agkoronak ismerték Glanzot.

**Egy községi bíró halálos balesete.** Déváról táviratozzák: Bukova községben Albony József községi bíró és malomtulajdonos vizimalmában az egyes szerkezetek igazgatásával foglalkozott, midőn egyszerre az egyik sajtó-kerék lezuhant Albony fejére. A kerék Albony fejét szétzúzta s azonnal meghalt.

## Az Erzsébet-estély.

### A szombati táncestély.

Kedvem lenne ahhoz, hogy sentimentális legyek, mikor látom, hogy a jótékony-ság nevében kimondott felhívásra megmozdul az egész társadalom és mindenki tőle telhetőleg igyekszik minél magasabb színvonalra emelni azt a feladatot, melynek szolgálatába önzetlenül szegődött.

Mily kedves ötlet: a szórakozás vámdíjával enyhíteni a szenvedést! Mily édes dolog: a humort a részvét szolgálatára kényszeríteni! Mily asszonyi ötletesség: kacajjal száritani fel a könyveket és káprázató fényt fejteni ki csak azért, hogy abból a szűkölködő reményének mécsé táplálkozzék.

A debreceni Erzsébet-nőgyűlés fáradhatlan tagjainak gyöngéd és tapintatos ténykedése már sok ráncot simított el a kétségbeesettek homlokáról. Mikor anyagi erőkből kifogyott, egyetlen felhívást kiáltott ki a társadalomhoz: „Segítetek dolgozni!”

és a szózat soha sem hangzott el eredménytelenül.

Ezuttal nemcsak az irgalmas lelkekhez fordul támogatásért. Nemcsak a részvétet apostrofálja bennünk, hanem az örökön éber vágyakat gerjeszti fel, midőn kibontott lobogójára azt írja: Jeriek mulatni!

Hohó! Erre már készek vagyunk, — nézet-, kor- és nem-különbség nélkül. Adjatok nekünk egy pontot, ahol lábunkat megvessük és kitáncolunk ebből a világból.

Ez a jelige már népszerűbb, tetszősebb, mint az alamizsnagyűjtés. Realisabb is, mert többet hoz a konyhára, főleg pedig logikusabb, mert minél nagyobb a terített asztal, annál több a morzsa.

Es ki fognak gyulni a termek ezernyi csillárai, suhogni fognak a selymek, szikrázni a diadémok. A tánc-zene izgató hullámai végigözönlének majd a ragyogáson és a szem és fül egybeolvadó káprázatához hozzászerződik a társalgás eszritje, vagy az egymást kereső tekintetek némán is megértett beszédje és kiül az arcokra a lélek ünnepe: a mámor.

Ki gondolna ilyenkor azzal, hogy a kigyult arcok tüztől a viskók nyomorgói melegegnek fel, hogy a zenelavina hőmpölygése nemcsak a mi kedélyünket kapja meg, de megdobogtatja a szűkölködők halás szívét is; — ki gondolna azzal, hogy a káprázató pompának egy-egy szugara elhat a messze kunyhókba is és biztató derengést támaszt a kétségbeesettek...

Bizony erre nem azok gondolnak, a kik ezt a pompát képezik, hanem azok, a kik azt támasztják.

Képmutatás lenne azt állítani, hogy mi, a nagyközönség vagyunk az, mely a szegények támogatására siet. Világért sem. Az az ugynevezett társadalom, mely a jótékony-ságot ápolja, nagyon kis számra zsongorodik össze, ha őszintén akarjuk beismerni, hogy hányan közülünk tettük le önkénytelen az alamizsna filléréit.

Ne magunknak követeljük tehát a hálat. Nem bennünket illet meg az, kik hangosan mulatunk, hanem azokat a némes lelkeket, kik némán cselekszenek és a kik elég tapintatosak ahhoz, hogy nem a nélkülözés sötét képét, hanem az élet derült arcát tárják elénk, hogy fillereink a könyörület oltárára megmozduljanak.

Mily Istennek tetsző tény ez! Aldassék azok munkálkodása, kiknek lelke elég erős arra, hogy ebben a kegyességben ki nem fáradnak. **Drumár.**

## VÁRMEGYE.

### Vesztett kutya garázdálkodása.

Balmazújvárosról jelentik lapunknak, hogy egyik ottani birtokon vesztett kutya garázdálkodott. Emberben nem tett kárt, de több állatot megmárt. A vesztett kutyát lebunkózták, a védőintézkedéseket pedig megtették.

**Vadászatok Hajdumegyében.** Hajdumegye több községéből kapjuk az értesítést, hogy nap-nap után egymást érik a vadászatok, amelyek kisebb nagyobb eredménnyel végződnek. Szoboszlón farkasokat is ejtettek el.

## Esküvő a halálos ágyon.

### A vasut sebesültje.

Megrendítő szerencsétlenség történt néhány nap előtt megyénk egyik nagyobb helységében: Püspökladányban. Amint akkor jelentettük is, Bessenyei István kocsi-tól a vasuti állomáson teljesített szolgálata közben érte a szerencsét-

**Selyem-, bőr-, és lack- bálcipők**  
legnagyobb választékban és legolcsóbb árakban

**Neumann Testvérek**

a  
Tiszapalotában

lenség. A vonat ütközője közzé került, ahonnan súlyos sérülésekkel emelték ki.

A szegény ember már hosszabb idő óta lakott együtt azzal, akit szíve választott ki s négy gyermeke is volt. Házasságukat azonban még nem törvényesítették s ha a szegény ember nem éli túl szenvedett sérüléseit, családja segedelem nélkül marad.

Tudta ezt jól Bessenyei s nehéz állapotában egyetlen kívánsága volt, hogy gyermekei anyjával házasságot kössön.

Tegnapelőtt meg is történt a házasságkötés. A nehéz betegen fekvő mukást azután könnyezve vette körül a családja. Tegnap este pedig már azt az értesülést kaptuk Püspökladányból, hogy a szegény munkás súlyos sérülését a legnagyobb valószínűség szerint kiheveri s kis családja öröme feléül belőle.

## VÁROSHÁZA.

**Hitelesítő közgyűlés.** A keddi városi közgyűlés jegyzőkönyvét a tegnap délután tartott hitelesítő közgyűlésen hitelesítették. A közgyűlésen Weszprémy Zoltán főispán elnökölt.

**A mentelepén mének kiosztása.** A magy. kir. mentelepen ma lesz a mének községenkénti kiosztása. A kiosztást a lótenyésztési bizottság fogja eszközölni Király Gyula tanácsnok elnökelete alatt. Debrecenben három ménállomást fognak létesíteni.

**A villamos világítási munkálatok késedelmé.** A villamos világítási műveket májusban kellene a városnak átadni, de az átadás a Ganz-gyár turai telepén kiütött tűz miatt, mint a gyár igazgatósága a várossal közölte, késedelmet fog szenvedni. A késedelmet a tüzeset folytán bekövetkezett vis majorral indokolja az igazgatóság.

## Sóvágó társait elfogták.

### A hadházi csendőrök.

Néhány nappal ezelőtt már hírt adtunk arról, hogy a Tornyos tanyán történt rablótámadás tetteseiről az elfogott főcinkos: Sóvágó János megátalkodottan hallgatott. Elfogták, elítélték, büntetését is kitöltötte és még sem árulta el, hogy kik voltak a bűntársai.

Azóta Sóvágó János egy csomó bűnön esett át s életfogytig tartó fegyházbüntetését is megkezdette. De a gondviselés nem engedte, hogy bűntársai nyugodtan éljenek tovább az emberek között. A hadházi csendőrség ügyességének köszönhető, hogy hosszú évek után ugyan, de mégis kinyomozták és elfogták a bűnrészesekkel gyanúsítottakat.

Pár nappal ezelőtt, — mint jelentettük — elfogták Sóvágó egyik cinkosát és tegnap elfogták a többi, akiket a hadházi előjárásához kísérték, ahol tegnap egész délután eltartott a kihallgatásuk.

Az esetről különben a következőket jelentik Hadháziakról:

Még 1902. év tavaszán történt, hogy az ugynevezett Tornyos-tanya egyik bérlőjéhez, Steiner Sándor lakására betörtök, kikarták az egész házat rabolni. Lehet, hogy a háznépet is legyilkolták volna. A rablók szándéka azonban nem sikerült. A bérleten levő lakás ablakairól ugyanis ekkortáiban szedte le Steinerné az ablakokat és azok helyett zsulutáblákat alkalmazott.

A leszedett ablakokat a lakás egyik szobájában helyezte el és a haramiak ezen a szobán keresztül akartak behatolni a lakásba. Azonban, mielőtt ezt tehetnék volna, egyik társuk lezuhant a létráról és beleesett az üvegtáblákba. Az óriási csörömpölésre egy pillanat alatt talpon volt az egész tanya népe, mire a betörő banda természetesen elmenekült. De hogy időt nyerjenek és üldözőiket megrémítsék, néhányszor revolverlövést tettek a levegőbe. A haramiaknak sikerült is elmenekülniök.

Azóta a csendőrség lázasan kutatott a betörők után, de nem sikerült kézrekeríteni őket. A dánosi rablógyilkossággal kapcsolatban azonban a hadházi csendőrségnek némely adatok kerültek kezébe; ekkor a hadházi csendőrség egyik ügyes és kipróbált őrsvezetője: Fogarassy Gyula vette kezébe a dolog megvilágítását. Munkája eredményesnek bizonyult. Sikerült megállapítania, hogy a betörők névszerint ezek voltak: Sóvágó János, ezt a nevet ismeri a debreceni közönség, továbbá Ungváry János, Bernát István és Thuróczy István. E diszes társaságot a csendőrség el is fogta és ma-vagy holnap kísérik be őket a debreceni ügyészséghez.

Thuróczyt ugyan még nem tartóztathatták le, mert súlyos beteg, de egyelőre felügyelet alá vették. Az ügynek szenzációs része az, hogy Sóvágó Jánost elfogott társaival szembeállítás végett Illaváról Debrecenbe fogják kísélni.

## SZÍNHÁZ.

**A varázskeringő** hetedik előadása is öpp oly meleg érdeklődéssel folyt le, mint a premiér. Az érdeklődés fokozására szerepváltozással kísérletezett az igazgató, azonban az experimentálás nem sikerült. Ugyanis a női zenekar primásának Francinak szerepét Zsigmondi Anna vette át, aki elődjéhez, Lónyai Piroskához képest ugy játékban, mint énekben messze elmaradt. Hatásos szerepének legszebb jelenetei értéktelenül veszttek el, hidegen hagyták a műértő közönséget. Elnagyolt, ingadozó játékhöz hasonlóak a meleg hangot nélkülöző ének-számok. Zsigmondi kisebb szerepekben sikerrel állja meg helyét, de Franci szerepét nem emelte teljesen érvényre. Összegezve mindent, mint említettük, a Zsigmondival való experimentálás nem sikerült. Niki szerepében Horváth Kálmán, mint eddig, ugy ezuttal is művészi produkált, amely bőven kárpótolta a közönséget a döcögössé vált előadásért. Polgár is igen kellemes volt, jók voltak Zilahyné, Fehér Olga, Bay és Arkossy is. (k)

**Paraszthűség népszínmű.** Ezt a Debrecenben évek hosszú sora óta nem látott népszínművet tanulja teljes ambícióval a személyzet, amely legközelebb fog színre kerülni. A népszínműhöz az eredeti zenét Mártonfalvy György jeles karmesterünk komponálja s a közönség körében élénk érdeklődéssel várják Than Gyula lapszerkesztő e kedves népszínművének előadását.

**Acélkirály.** Az Acélkirály szombati premierje iránt óriási érdeklődés mutatkozik s méltán, mert ilyen nagy sikert elért színmű régen került már előadásra. A darab főbb szereplői Hahnel, László, Báthory, Szakács, Ternyei, Békés, Bérczy stb.

**Érdekes reprize.** Mig a drámai személyzet az Acélkirály színműre készül, addig az énekes személyzet szorgalmasan tartja próbáit a Nap és Hold operettből, amelynek fülbemászó, édes muzsikája örök becsü marad a közönség körében.

**Hunyadi Jóska jubilál.** A debreceni közönség egyik kedves ismerősének ünneplésére készül a vidéki színészet. Hunyadi Jóska, a jőnevű baritonista jubilál, 30 éves színészi pályáját tölti be most. Mint 18 éves ifju, lépett a színpadra először, majd éveken át volt a debreceni színtársulat tagja. Ez idő szerint Aradon működik, a hol szerzetel készítik elő a jubileumot, a mit a jövő hónapban tartanak meg.

**A Színházi Ujság** érdekes tartalommal megjelent alkalmi száma a „Varázskeringő” minden előadása alkalmával kapkato a színház előtt levő elárusítóknál.

**Tündérország a tenger alatt.** Olyan előadásokban lesz része ma a debreceni. Uranus színház látogatóinak, a minőt kevés kinematográf vállalat sem nyújthat a mozgófényképekkel közönségnek. A szép mozgófényképekért határozottan rajong a közönség, különösen, ha azok színesek is. — A mai, fényes műsorban két gyönyörű, színes kép is kerül a bemutatásra, az egyik „A spanyol gitáros”, a másik „Tündérország a tenger alatt”. Gyönyörűen színezett, nagy látványosság. Közkívánatra és műsoron kívül a nagyszerű és legújabb főlveteli „Sevillai Bikaviadal” is újból látható lesz, mely Alfonz spanyol király és 15,000 ember előtt a mult hetekben folyt le, gróf Buccinelló világhírű torreador győzelmével. A pompás, új műsoron kívül, melyek amugy is biztosítják a mai előadások sikerét, az Uranus villamos-színház igazgatósága egy kedves meglepetésben fogja részesíteni közönségét. Ugyanis, ma az igazgatóság, tekintettel arra, hogy a mai fényes műsort gyermekek is meglephetnék, az előadások kezdetét már délután 4 órára tűzte ki, melyek folytatódna óránként este 10-ig. A délután 5 és esti 9 óras előadásokon „Tell Vilmos” opera zenéjét Kiss Béla kifizető és teljes zenekara fogja játszani. E fényes előadások rendes helyárak mellett lesznek, melyre jegyeket már d. e. 11-től fél 1-ig lehet előre váltani a színházi pénztárnál, Sas-utca 2. szám alatt.

### Az Uranus mai fényes, új műsora.

1. A leggyorsabb vízi járművek. (Látványos.)
2. Egy bohóc kötelesség tudása. (Dráma.)
3. A masamod leány álma. (Bohózat.)
4. Az órnagy ur!... (Katonai kép.)
5. A Spanyol gitáros. (Színes kép.)
6. Kis kéményseprők. (Dráma.)
7. A kapitány ur szemléje. (Bohózat.)
8. Műsoron kívül a „Sevillai bikaviadal”. Alfonz spanyol király és 15000 ember jelenlétében, gróf Buccinelló világhírű torreador nagy győzelmével.
9. „Tündérország” a tenger alatt. Gyönyörű színes, nagy látványosság. Műsor változás fenntartva. Előadások már délután 4 órakor okvetlen kezdődnek este 11-ig óránként. — Helyárak, mint rendesen. Holnap ugyanez a műsor utoljára. A holnapi előadások is kivételesen délután 4 órakor kezdődnek. E kiváló fényes műsor meglekintésére különösen felhívjuk a közönség figyelmét.

## A betörő szökése.

### A soknevű bűnös.

Jönnek a lengyelországi személyazonossági tanuk.

Brykczynszki Franciszek, a hirhedtté vált templombetörő és fegyenc

**A Ganz-féle Villamossági R. T.** építészeti vezetőse (Piac utca 72.) által készítettnek villamos-világítási- és legnagyobb szakértelemmel. — Szakszerű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál. Telefon szám 568 **Világítótestek, csillárok és szerelvények dus raktára.** Telefon szám 568

## KÁVÉ-ÜZLET.

Mindenkor a legfinomabb faj kávék vannak raktáron.

## MÁYER JENŐ

Telefon 145.

## TEA-ÜZLET.

Zamatos, erős orosz és kínai teák.  
Kitűnő minőségű angol rumok.

szökevény, három napi vendégszerelés után, mely idő alatt vakmerőségéről fényesen levizsgázott, újra csöndes lakójává lett a debreceni törvényszéki fogháznak. Biztos, erős zár alatt van és az örök kettőzött éberséggel ügyelnek fel rá. Szökése az előzmények után teljesen kizárt dolog, annyira gondosan őrzik. Első szökése is a csodával határos s nem is annyira az ellenőrzés hiányossága, mint inkább a fogház szerencsétlen építése volt az oka, mely oly vasrácsok alkalmazását engedte meg, ami a szökést lehetővé tette.

Brykczynszki különben, mint utóbb kiderült, hetek óta készült a szökésre, melylyel több ízben kísérletezett. A komoly kivételhez csak akkor látott, mikor meggyőződést szerzett magának arról, hogy azt sikeresen keresztül is viheti.

A vasrács tanulmányozása közben rájött, hogy azon a feje egész könnyű szerrel keresztül jut. Csúpan vállainak és mellének keresztül erőszakolása ütközik nehézségbe. Ezen a bajon úgy segített, hogy még azt a kevés ételt, amit a rabok kapnak, sem fogyasztotta el. Ilyen mesterkélten módon igyekezett testi súlyát és terjedelmét csökkenteni. Hogy ez mennyi eredménnyel járt, mutatja a szökés. Alig 10—15 percre volt szüksége, hogy magát a rácson keresztül erőszakolja.

Vakmerő munkájához alig, hogy lefeküdtek, azonnal hozzá kezdett. Csöndben és zajtalanul működött. A pokróc alatt lassu, de kitartó buzgalommal kezdte megalepedő kettéhasítását, melyet pusztán kézzel hajtott végre. Este 8 óra volt, mikor az ablakon keresztül erőszakolta magát s az udvarra leereszkedett. A szerencse itt is kedvezni látszott neki, mert rövid keresés után rátalált arra a létrára, melynek segítségével a Deák Ferenc utca 20. számú ház udvarára jutott. Észrevétlenül haladt keresztül az udvaron, a kapu nyitva volt s így akadály nélkül jutott ki az utcára.

Ezután már egész könnyű dolga volt. Hamarosan kijutott a városból és a sinek mentén haladt tova, míg Hadháza nem ért. Közvetlen az állomás mellett van Szentmiklósi Varga uram háza, hova azért tért be, hogy ruhát szerezzen magának. Vállalkozása balul ütött ki és lépre került. Ravasz eszével azonban tuljárt az egyszerű emberek gondolkodásán és megugrott. Szántóföldeken keresztül-kasul bolyongva érkezett Nyiregyházára, hol kirándulása véget ért.

Az ügyészség Brykczynszkit tegnap a megindított fegyelmi vizsgálat keretében kihallgatta. Brykczynszki vallomása nagyjában megfelel az általunk fentebb elmondottaknak. Brykczynszkit a szökésért

fegyelmi büntetéssel fogják sújtani, mely egyenlő a szigorított fogsággal.

A m.-szigeti rendőrség tegnap értesítette a bűnügyi osztályt, hogy Brykczynszki személyazonosságának megállapítása végett értesítette a lembergi törvényszéket, honnan két hivatalos közeg kiküldetését kérte. A lembergi hatóság embereinek megérkezését minden nap várják.

## UJDONSÁGOK.

## Debreceni tájékoztató.

Főiskolai olvasóterem (Colégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. Főiskolai anyakönyvtár (Collégium) nyitva Vasárnap kivételével naponta d. e. 8—12. d. u. 3—6. Főiskolai muzeum Collégium) nyitva vasárnap d. e. 10—12. — Városi muzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12-ig. — Csokonai ereklyetár (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — Gönczy tanszermuzeum (Hatvan-u. 23.) nyitva minden szombat d. u. 2—4. Vasárnap d. e. 10—12. — Zenedé Cspó-utca 20. — Tornaacsarnok, Péterfia-utca 76. Kéz ügyesítő műhely. Kereskedelmi iskola. Nyitva Szerda és Szombat d. u. 2—5. Sikotnéma tanintézet, Csapó-u. Vetőmag vizsgáló állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Dohány kísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Vegykísérleti állomás. (Pallagi gazdasági tanintézet.) Közkórház, Péterfia-u. végén, beteggek d. u. 2—4-ig látogathatók. Női klinika. Attila-tér. Gyermekmenhely. Mester-u. végén. Margit fürdő telep. Péterfia-u. Vizgyógyintézet. A nagyerdőn. Dohánygyár. Attila-tér. M. A. V. műhely Állomás. István malom. Péterfia-u. Stern kefégyár r.-t. Vénkert. Falk kefégyár. Miklós-u. végén. Gebauer érokoporsó gyár. Homokkert. Erőtakarmánygyár Margit fürdő telep.

\* A mai felolvasó-est. A csütörtöki felolvasó-estéket rendező bizottság ma nyitja meg a második ciklust. A felolvasó-estét a róm. kath. főgimnázium dísztermében tartják meg délután öt órakor.

\* Szakosztályi ülés. Február hó 3-án délután 4 órakor a cipészek szakosztálya ülést tart. Tárty: tanoncnevelési ügyek és kisebb jelentőségű kérvények elbírálása.

\* Szabad iskola. Ma, csütörtökön a szabad iskolában dr. Kovács Gábor jogtanár tart előadást a szocializmusról. (Simonffy-u. I/c. II. e. nelet.)

\* Tegnap halottak. A tegnapi nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be az állami anyakönyvi hivatalnál: Szilágyi Pálné ev. ref. 35 éves, Veres Géza r. kath. 14 éves, Hamar Julianna ev. ref. 27 éves, Csomós Eszter ev. ref. 18 hónapos.

\* Védekezés a hustrágaság ellen. Debrecenben — úgy látszik — teljesen felhagyott a hatóság a próbavágatás után a hustrágaság elleni védekezés gondolatával. Pedig, hogy lehet ellene küzdeni, mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy a hustrágaság elleni küzdelmet Karlsruhe város közbiztonságának igazgatósága úgy kísérelte meg, hogy több hizót vásárolt, a melyeket a városi intézetek hulladékaival fölhizlalt. A dísznókon egyenkint 24 márkát nyert a város. Az igazgatóság azt javasolja, hogy a város térjen át az önálló sertéstenyésztésre, amint azt teszi Lübeck is.

\* A révész-utcai mizeriák napról-napra türethetlenebbekké válnak. Téli időben az utca oly sikos, mint a jégpálya vagy pedig térdig érő sár teszi a járást lehetetlenné; újabb időben pedig a kocsiközlekedést gátló utcai tőkének lakatja ellen indult meg a hadjárat. Az ott levő háztulajdonosok hiába zárják el a tőkét lakattal, mert vannak, akik ezt nem türik és a lakatot egyszerűen feltörik és így a szabad kocsiközlekedést ki akarják erőszakolni, pedig az utca oly szűk, hogy ott két ellenkező irányból induló szekér egymásnak kitérni nem tud; a gyalog-közlekedés pedig, különösen az ott a Miklós-utcáról a Széchényi-utca felé és az ellenkező irányban haladó gyermekserrege nézve is életveszélyes; miután még kapuk sincsenek, ahová ily esetben az iskolás gyermekcsapat menekülhetne. Felkérjük ennél fogva az illetékes hatóságot, hogy ezen mizeriákat megszüntetni és a napról-napra fokozódott mértékben érezhető veszedelmet megátolni igyekezzenek.

\* Szerencsétlenség munka közben. Saját vigyázatlansága miatt súlyos kimenetelű baleset érte Angyal József vasuti pályamunkást, aki ennek következtében jobb kezét örökre elveszítette. A nyomorékká lett napszámos több társával együtt Püspökladány állomás pályaudvarán sineket rakott le a vasuti kocsikból. Munka közben egy sinvas az Angyal József jobb kezére zuhant és az óriási súlylyal biró acélsin összezúzta kezefejét. A súlyosan sérült munkást a pályaeorvos vette kezelés alá, aki előzőleg eltávolította a szétroncsolt kézfejt s elkötötte karját. Angyal a kezelés előtt sok vért vesztett s alig van remény arra, hogy jobb kezének elvesztését sokáig túlélje.

\* Hűtlen oseléd. Körözik Regedi Mari cselédleányt, mert lopott. Rosenfeld Albert bérlőnél szolgált, ahonnan egy csöndes éjjelen, köszönés és feltűnés nélkül távozott. Kufferjét, melybe nem csak a maga, de a gazdájának ruháiból is becsomagolt, magával vitte. A jogtalanul elhurcolt ruhák miatt keresik.

\* Megégett kis gyermek. Csomós Eszter másfél éves kis leányt, mint tegnap részletesen megírtuk, igen súlyos égési sebeivel a közkórházba szállították. A szerencsétlenül járt kis apróság az éjjelt óriási fájdalomak között töltötte el, míg végre tegnap reggel 8 órakor szenvedéseitől megváltotta a halál.

\* Elveszett egy hamuszínű, barnafoltos, szálkásszörű, kan, vizsla, kolyók-kutya. Megtaláló kéretik, Teleky-u. 77. szám alá juttatni.

\* A homokkerti ref. olvasó-egylet január 19-én tartott táncmulatságán a következő felülfizetések történtek: Szabó Kálmán képviselő 10 K, dr. Kardos Samu, dr. Vajda József, dr. Bacsó Dezső 5—5 K, dr. Schvarcz Arthur, Szunyogh Amália, Patai Lajos, id. Boldizsár János 4—4 K, dr. Varga Lajos 3 K 80 fl., Bernát Kálmán, dr. Tüdös János 2—2 K, Tőkés István, Nagy Lajos, Sallai János, id. Kurucz Lajos, Pajtás István, Ari Károly, Fülöp József, Törös Károly, Erdei József, Harsányi János, ifj. Harsányi István, Szliva Odón, ifj. Pesti János 1—1 K, özv. Cseresznyés Istvánné, Kovács Mihályné 80—80 fl., Tóth István, Sallai Jánosné, Pávai György 60—60 fl.,

**FÜSZERÜZLET**

Vásárlás könyvre vagy készpénzen.  
Minden csomag hához lesz szállítva.

**MÁYER JENŐ**

Telefon 145.

**CSEMEGE-ÜZLET.**

Minden idénynek csemege árú állan-  
dóan frissen kaphatók.

Kupa Ilonka, Csányi Mariska 40—40 fl., Pávai Györgyné 50 fl., N. N. 34 fl., Najmayer Jánosné 20 fl., Patay József 3 K 46 fl., Biró Géza 2 K. Ugy ezekért, valamint Oláh Károly tanácsnok urnak az óvoda átengedéséért, Dankó Béla urnak a székekért, Szunyogh Amália urhölgynek a szives ellátásért, továbbá Sidó Géza ur vezetése alatt levő magy. áll. vas. zenekar kitünő működéséért hálás köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

\* **Uj higiénikus szikvizgyár.** E hó 6-án nyit meg a városzerte közismert Kun István gyógyszerésznek minden tekintetben modernül berendezett szikvizgyára, melynek megnyitását a helyszínelvizsgálat felvétele után a hatóság képviselői és Szalay Béla tiszti orvos a legnagyobb megelégedéssel engedélyezték. A szikvizgyárban bármily mennyiségű szikviz telefonon is (595, initerurban) megrendelhető.

\* **Gummi különlegességek** Györfi Sándor kötszerésznél, Simonffy u. 2. sz. a., a hol mindenféle kötszerek javítása és keztyük tisztítása eszközöltetik.

\* **Ujdonság.** Legdivatosabb dobozos, perforált levélpapírokban, és íróasztali tartók, festőminták, angol és solingeni zsebkések, finom levelezőlapokban egyedüli nagyválaszték Thaisz Arthur előbb Pongrácz Géza papirnyerkeskedése, Debrecen.

\* **Tánciskola.** Schaf János tancintézte január hó 28-án, kedden új kurzust kezd. Tanóra: kedd és csütörtök este fél 8 órától 9 óráig s 9 órától 11 óráig összgyakorlat. 29-én, szerdán boszton (zsentri). Tanóra: hétfő, szerda és péntek este 9 órától 10 óráig. Minden vasárnap összgyakorlat: d. u. 8 órától 4 óráig boszton, 4—7-ig továbbképző, 8—12-ig a rendes tanfolyam.

**TÁVIRATOK.****Csernoch lemondott.**

Budapest, jan. 29. Csornoch János, Szakolca város néppárti képviselője tegnap levelet intézett Justh Gyulához, melyben bejelenti képviselői mandátumáról való lemondását.

**Öngyilkos magyar festő.**

Budapest, január 29. Moszkvából jelentik, hogy egy ottani szállodában halva találták Kardos Gyula magyar festőt. Egy karosszékben ülve szíven lötte magát. Előtte kis jegyzőkönyv hevert, melybe csupán ez a pár szó volt ceruzával írva: Jules Kardos, Budapest.

**Delegációk ülése.**

Bécs, jan. 29. A delegációk pénzügyi albizottsága Harkányi Frigyes báró elnöklete alatt ülést tartott. Burián közös pénzügyminiszteren kívül jelen volt Darányi Ignác miniszter is. A javaslatot, mely 162 ezer K többletet mutat, Rudnyánszky báró előadó ismertette. Azután két határozatot terjeszt be, mely szerint a közös pénzügyminiszteriumnak Budapestre való helyezését és hivatalok betöltésénél a paritás betartását szorgalmazza. Burián az első kérésre kijelenti, hogy abban dönteni ő nem hivatott, a második kérésre azonban megnyugtatója a delegátusokat, hogy ezt eddig is szem előtt tartotta s az arány rövidesen egyenlő lesz. Buzáth a vámkérdésben talál kifogásolni valót és pertolja a két határozatot. Pleiner számvevőszéki elnök megnyugtató kijelentéseket tesz. A bizottság elfogadja a javaslatot s a két határozatot megújítja.

Délután a hadügyi albizottság ülésezett, melyen jelen voltak: Zichy Tivadar elnök, Schönauich központi hadügyminiszter, Aehrenthal báró osztrák külügyminiszter, Wekerle és Darányi. Schönauich bejelentette a javaslatot,

mely 33406 millió forint emelkedést mutat. A többletet a hadi beszerzések okozzák. A katonatiszti fizetésre kijelenti, hogy az még nyílt kérdés. Bizik a magyarok lovagiasságában s reméli a tisztizetéseket a polgári fizetésekkel egyenlővé fogja tenni. Okolicsányi: A katonatiszti fizetésrendezés érdekében határozati javaslatot terjeszt be. Zichy Miklós gróf támogatja a minisztert, aki ellen első kifogása, hogy németül beszél. Hevesen kikel az egyik Bécsben megjelenő katonai szaklap ellen magyar gyalázó cikkei miatt. A lap Kossuth kutyáknak nevezi a magyarokat. Követeli a lapnak minden katonai kaszinóból való kitiltását és a postai szállítási kedvezmény megvonását. Széll Kálmán és Kmety Károly beszéde után a vitát holnapra halasztották.

**A képviselőház ülése.**

Budapest, jan. 28. A képviselőház és főrendiház ma délelőtt 10 órakor ülést tart.

**Rablógyilkosság.**

Varsó, jan. 29. Alarcos rablók a kielinai nemesi birtokon éjjel betörték a kastélyba, Werner Henrik földbirtokost feleségével és három éves fiacskájával együtt meggyilkolták, kirabolták a kastélyt és azután elmenekültek. Az egész környéken a legnagyobb felháborodással beszélnek a gyalázatos bűntényről, mely a lakosság vagyonosabb részét rémülettel és nyugtalansággal tölti el.

**A hadtestparancsnokság sajtópöre.**

Nagyvárad, jan. 29. Az itteni esküdt-bíróság ma tárgyalta Szudi Elemér hírlapíró rágalmozási pörét, melyet a kolozsvári hadtestparancsnokság indított ellene. A tárgyalás iránt óriási érdeklődés nyilvánult s a terem állandóan szorongásig telve volt hallgatósággal. A párbeszéd után az esküdtek visszavonultak. Három kérdést kaptak, mind egyikre igennel feleltek. Eszerint Alexi százados viselt dolgait az esküdtek bebizonyítva látták. A szegedi fiukat Kossuth kutyáknak nevezte és kizozta, gyötörte őket, Novák százados pedig hamis jegyzőkönyvet vett fel. A törvényszék Szudi Elemért az esküdtek verdiktje alapján a rágalmozás alól felmentette. Az ítélet a közönség soraiban nagy lelkesedést szült, akik az esküdteket megéljenzették. Az ítéletet közölni fogják a hadtestparancsnoksággal.

**Agyonlőtt anarchisták.**

Odessza, jan. 29. A rendőrségnek sikerült a Grigoli Merk és Ajudak gőzösökön történt robbanásban részes két anarchista letartóztatni. A börtönbe való szállításuk alkalmával az anarchisták elmenekülni igyekeztek, aminek következtében a rendőrök agyonlőtték őket.

**Az amerikai pénzügyi helyzet.**

Csikágó, jan. 29. A Chicago Milwaukee Electric Railroad Co. érdekelteinek kívánására kirendelt gondnok hírszerint kedvezően nyilatkozott a jelenlegi vezetőség üzletvezetéséről.

**Drótnélküli táviró.**

Berlin, jan. 29. Ujrendszerű drótnélküli táviratozást mutatott be Loppal felálló a műszaki csapatok felügyelőjének. A kísérlet, amely a Berlin melletti Reinickendorf és a 1616 230 kilométernyire lévő Hagenow között történt, nagyon sikerült.

A rendkívül egyszerű és kiterjedelmi készsülék kismennyiségű elektromos áram felhasználásával nagy effektust nyújt és a készsülékkel lehetségesé válik a drótnélküli telefonozás is.

**TÖRVÉNYKEZÉS.**

§ **Elítelt kerengkedők.** Tegnap fejezte be a kir. törvényszék Schönfeld Albert és társa derecskei lakosok ügyében a fő tárgyalást. Nevezettek a múlt év nyarán hitel-áruházat nyitottak Derecskén s több ottani lakosnak mindennemű árut adtak hitelbe, a miért aztán vevőiktől váltót vettek fel a törlesztés fejében s a váltóra az értékeket saját maguk irták — tetszés szerint — s azt több debreceni bankban leszámították, a váltó kibocsátójának tudta nélkül. Vádlottakat a kir. törvényszék több rendbeli magánokirathamisítás büntetésében mondotta ki bűnösnek, minek folytán Schönfeld Albertet 1 évi s 6 havi, társát Schönfeld Éliást 1 évi börtönre ítélte. Az ítélet jogerős.

§ **Elnémította egy ütással.** Sulyos testisértés büntette miatt állott tegnap a törvényszék előtt Dankos László, mártónfalvai lakos, kocsis, ki az elmúlt év október havában Hadnagy István béres társát egy kis összeszólalkozás miatt úgy vágta fejbe egy vasvillával, hogy ez a beszélő-képességet örökre elvesztette. A kir. törvényszék itélő tanácsa Hoffmann József kir. itélőtáblai bíró elnöklete alatt a brutális kocsis 9 havi börtönre ítélte jogerős ítélettel.

**Mindenféle nyomtatványt**

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a

**Debreceni Ujság**

nyomdája,

Lamprecht-palota 42.

**HIREK.****Öngyilkosok éjszakája.****A főváros életuntjai.**

Az elmúlt éjszakán nagyon megunták az emberek az életüket Budapesten, pedig enyhe, csaknem tavaszi éjszaka volt.

Torma Jánosné született Jeleszik Rozália ebben a szép csillagos, holdfényes éjszakában elment a Várkert alá, a Dunapartra sétálni; sokáig nézte, hogyan tükröződik vissza a csendes vizen a gáz- és villanyfény, aztán hangos sikoltással belevetette magát a hullámokba.

De Szalai II. János rendőr régen megfigyelte az asszonyt, nem azért, mert fiatal volt, nem azért, mert szép volt, csak azért, mert feltűnően viselkedett és ahogyan ő nagysága a Dunába ugrott, már lovagiasan kimentette.

A dunai kapitányságon a 39 éves szakácsnő sirva panaszkodta, hogy ő szerelmes, nagyon szerelmes és nagyon szeretne meghalni.

Faragó Antal 21 éves napszámos a Szondy-utca 50. számú ház illemhelyén forgópisztolylyal fejbe lötte magát és életveszélyes sérüléssel került a Rókus-kórházba. Ő is szerelmem miatt kereste a halált.

Ugyanilyen csunya helyen lőtte magát mellbe Szabó Ferenc 19 éves lóvász-mester a II. sebészeti klinikán, ahová a mentők vitték, meg is halt. Ő is szerelmes volt.

Hoffmann Józsefné 54 éves, férjezett házfelügyelő, az Alkér-utca 3. számú ház fűskamrájában felakasztotta magát. Még idejekorán észrevették és levágták. Ő nem volt szerelmes, ellenkezőleg, összeveszett az urával.

**Aki a mentőkre hagyta a vagyonát.** Böröndi István, a nemrégiben elhunyt pénzes levélhordó, tudvalevőleg egész vagyonát a mentőegyesületnek hagyományozta, melyet 6 végrendeletében a „leghumánusabb intézmény”-nek mond. A vagyon, mint eddig megállapítható, egy 10,000 koronáról szóló betétkönyvből áll, mely összeg a kamatos kamatokkal a mai napig mintegy 17.000 koronára emelkedett, azonkívül az elhunytak elég értékes ingóságai, melyet a legközelebb el fognak árverezni. Azt is megállapították már, hogy Major Ilona, akivel Böröndi egykor közös háztartásban élt, évekkal ezelőtt öngyilkossági kísérletet követett el és meghalt a Rókus-kórházban. A vagyon tehát most már biztosan a mentőké lesz, mert Böröndi úgy rendelkezett, hogy ha Major Ilona, akiről nem tudja biztosan, hogy él-e még, nincs az élők sorában, úgy az egész vagyona a mentőkre száll. A mentők így körülbelül 20,000 korona vagyonhoz fognak jutni.

**A Széchényi-Vanderbild-pár Budapesten.** Széchényi László gróf és neje, Vanderbild Gladys február hó 4-én indulnak el Newyorkból és február hó 14-én Budapestre érkeznek, a hol február 15-én, este megjelennek a „Széchényi Szövetség” bálján, a Royal-szállóban. Széchényi gróf itt fogja bemutatni nejét a magyar arisztokráciának.

**Ingatlanok forgalma.**

Kovács István és neje Szabó Mária veszik a debreceni 6348. sz. telken foglalt 47 négyszögöl csapókeri szőlőt Sándor Lajos és neje Német Sárától 1800 kor.

Balogh János és neje Kovács Zsuzsánna veszik a debreceni 5333. sz. telken foglalt 908 négyszögöl homokkeri szőlőt Pásti Jánosné és társaitól 2400 kor.

Tótk Gergely és neje Takaró Juliánna veszik a debreceni pusztai bányai 110. sz. telken foglalt 6 hold kaszálót Tar Józsefné Armós Juliánától 2400 kor.

Szajkó László és neje veszik a debreceni 3984. sz. telken foglalt 791 négyszögöl homokkeri szőlőt Györfi Lajos és neje Kemencei Rózától 2400 kor.

**CSARNOK.**

**Az árva.**

— Regény. —

(Folytatás.)

A nagy érdeklődéssel hallgatott elbeszélést Tölgyesi így folytatta tovább:

— A csárdában voltak Rácskai és a pupos fia. Megtudták, hogy ott vagyok. Ravasz dolgot eszeltek ki. Felbérelték a koresmáros hetesét, hogy engem, mikor visszaférek Lellére, fogjon le és dobjon be az üres jégverembe. Azt akarták, hogy amíg én ott leszek, addig ők szabadon garázdálkodhassanak. Ugy is volt. Amikor visszafelé igyekeztem, a hetes és vele Rácskaiék vártak. Hármójuk ellen nem bírtam védekezni, behurcoltak a jégverembe. Kiabáltam, dörömböltem, de hiába. El voltam szánya. Ott maradok. Alig egy fél órával azután, hogy bedobtak, a koresmáros hetese kinyitotta az ajtót s azt mondta:

— Nagyságos uram, tessék kijönni. Nem engedhetem, hogy ilyen uri emberrel tovább is olyan rossz viccet csináljanak azok az urak, akik engem egy gyöngye pillanatban megtévesztettek.

Kijöttem. Dühös voltam. Szerettem volna annak a hetesnek rontani. De azután meggondoltam. Hiszen ez az ember, ha hibát követett is el, jóvá tette. Nem bántottam, csak felvilágosítást kértem tőle. Eliz a felháborodás hangján kiáltott fel:

— Hallatlan!  
Tölgyesi pedig folytatta tovább:

— A hetes meg sem várta, hogy lelkiismeretes, őszinte nyilatkozatokra kényeszerítsem. Omlott belőle a szó. Elmondta, hogy Rácskaiék milyen fondorlatos módon nyerték meg tervüknek. Pénzről volt szó. Megtette érte, mert szegény ember s mert tisztában volt vele, hogy csak egy fél órára teszi meg azt, amit azok egész éjjelre kértek tőle. Mikor látta, hogy a két ur: Rácskai meg a fia már messze járnak, kibocsátott engem. Együttal azt is hozzá tette: Most már a nagyságos ur tréfálja meg őket. Persze én nyomban tisztában voltam mindennel. Siettem ide. Tudtam, hogy mit akarnak. Nem is csalódtam. Előbb azonban jól megajándékoztam a fiut.

— Folyt. köv. —

**Áru- és értéktőzsde.**

Január 29.

**Budapesti gabonatőzsde.**

Elkelt ma 2000 mm. buza 10-15 fillérig olcsóbb áron (50 kilónként).

Rozs, zab 10 fillérről, tengeri 5 fillérről olcsóbb.

**A határidő-üzlet.**

A határidő-üzlet szilárdan indult, az üzlet folyamán azonban realizálásokra és az esős időre az összes gabonaneműek árai lényegesen hanyatlottak. A forgalom élénk volt.

Az árak 50 kilogrammonként:

	Kezdeti	Változás
Buza április 1908 . . . . .	1237	1217-1220
Buza október . . . . .	1063	1046-1051
Rozs ápr. . . . .	1084	1017-1022
Rozs októberre . . . . .	911	904-905
Zab októberre . . . . .	—	—
Zab ápr. . . . .	810	803-812
Tengeri május 1908 . . . . .	790	687-688

**Gyengéséget,**

akár szervezeti fejletlenségéből, akár betegségéből származnék, gyorsan elhárít a SCOTT-féle Emulsió, melyet tökéletes tápanyag-szernek lehet nevezni, mert rendkívül hatásos az ereje s emellett izlotes és könnyen emészthető. A legmakacsabb beteg is gyorsan hozzá szokik a



**SCOTT-féle EMULSIÓ**

hoz, mely a leggyengébb gyomor-nak sem okoz nehézségeket.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 f. Kapható minden gyógytárban.



Salon és csillár-égő lámpába villanyfénynyel égő

**Rekord petróleum** 1 liter 18 kr.

DEUTSCH-nál

Háztartási petróleum 1 liter 14 kr.

Minden okos és takarékos háziasszony az ártalmatlan

**„STELLA” sütőporral**

süti tésztáját. Különösen bevált cikk, minden elképzelhető tésztához alkalmas. — Ára 10 fillér és 20 fillér. Kapható fűszerkereskedésekben és drogériákban. Gyárosa:

**STELLA vegyészeti gyár**  
Ledermann D. Budapest, VII., Nefelejts-ut. 39.

Csapó-utca elején 34. sz. alatt öt szobából álló, fürdő szoba, gáz- és vízvezetékekkel felszerelt

**utcai uri lakás**

május 1-étől kiadó.

Ugyanott mintegy 16 hektoliternyi sajáttermésű kerti fajbor eladó.



**Bien Asphalt fedő lemezei**

a téli fagynak és nap hevének ellentállanak  
Takaróktűzhelyek, francia konyhák, zsírolvasztó-edények raktára

Sesztina Lajosnál Debrecen, Plac-u. 23

**Moskovits József**

uri szabó divatterme

Angol és hazai szövet  
ujdonságok raktára

A legelegánsabb

**uri ruha különlegesség**

elsőrendű szabóműhelye  
Piac-utca 46. szám az udvarban.

**Donogán és Somossy**

Debrecen, kistemplombasar.

**Óriási szőnyegraktár**

Függönyök, — ágy- és asztalterítők, linoleum, bőrvásznak, flaneltakarók. — Valódi persaszőnyegekben

!! Óriási választék !!

**Ha irodájában**  
nyomatványra, üzletkönyvre vagy bármire van  
szüksége, hívja telefonon

**106, számot.**

**MIHÁLY** mindent jól és  
olcsón szállít.  
Debrecen, Főter 30.

Mindennemű ruhák  
**tisztítását és festését**  
szépen és jutányosan eszközli

**KONCZ JÓZSEF**  
gőzerőre berendezett  
kelmefestő- és vegyszeti ruhatisztító,  
Debrecen,  
Batthyány-utca 2. és Vár utca 3. szám  
(Zenede épület.)

**Donogán és Somossy**  
Debrecen, Kistemplombazár.

**Báliidényre:**  
Csipke ruhák, Batisztruhák  
Legdivatosabb  
**selyem kelmék,**  
Francia himzett batisztok.  
**!Óriási választék!**

Kis macsi tejgazda-  
ságból házhoz szál-  
litva palackokban kapható

**tej**

bármily mennyiségben.  
Megrendelhető

**MAYER JENŐ,**  
fűszerüzletében. 571

Legszébb! Legjobb! Legtartósabb!  
Glace, svéd és szarvasbőr

**keztük.**

Saját készítményű  
**sérvkötők, — haskötők,**  
gummi görcsérharisnyák,  
Valódi francia és amerikai  
gummi különlegességek  
**SCHÖN SÁNDOR**  
— keztük, kötő és orvosi műszertárban —  
Debrecen.  
Piac utca 12. szám. (Stencinger ház).

**Tisztviselők figyelmébe!**

**Az o. magy. I. ált. tisztviselő  
egylet kolozsvári képviselősege**  
(Kolozsvár, Ferencz József-u 7. sz. a.)

nyugdíjjogosult állami-, megyei- és városi  
tisztviselőknak, katonatiszteknek és nyug-  
díjasoknak mindennemű egyleti ügyben,  
ugyszintén 26

**törlesztési kölcsönügyekben**  
díjmentes utbaigazítással és tanácsokkal szolgál.

**Válaszbélyeg csatolandó.**

**Értesítés.**

Tisztelettel értesítjük a n. é.  
közönséget, hogy a jelen kor igé-  
nyeinek minden tekintetben meg-  
felelő

**mechanikai üzletünket  
és nagy javító műhelyünket**  
megnyitottuk.

A midőn kérjük a t. közönség  
szíves pártfogását, vagyunk kiváló  
tisztelettel

**Geller és Németh**  
Debrecen, Hatvan-utca 8. sz.

Menyasszonyi kelengyék és ajándéktárgyak  
nagy raktára.

**Kaszanyitzky Endre**  
Debrecen, Piac-utca 57. szám.

Ajánlja a legnagyobb vá-  
lasztékban és a legjutá-  
nyosabb árak mellett Dit-  
már-, Brunner- és hazai  
gyártmányu asztali függő

**lámpákat,**

Astral-, Meteor-, Apolló-,  
csoda-, nap-, villam-, pet-  
róleum- és Auer gázégők-  
kel. — Ugyiszintén por-  
cellán és angol fayance.  
tea-kávé-, mocca- és  
mosdó és minden-  
nemű asztali cog-  
nac és likőrös üveg  
készleteket, majoli-  
ka, bronz és china-  
ezüst újdonságokat

Vidéki megrendelé-  
sek pontosan, gyor-  
san teljesíttetnek.

Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgál.

Vendéglői és kávéházi felszerelések.



**Kulcsár József**  
bronzműves. DEBRECEN, Szt.-Anna-u. 6.

Készít mindennemű sárgaréz és bronzárkat, légszesz acetylen és villamos csillárak

Osillárok átalakítását petróleum és légszeszről villamosra,  
vagy légszeszes villamosra (combinálva). Újja tisztításokat s ma-  
den e szakmába vágó javításokat elfogad és gyorsan, szakszerűen  
és jutányos árak mellett eszközöl.

**Hazai Gáz-izzófény Részvénytársaság debreceni képviselője.**

Állandó nagy raktár „Rádium-fény” és lefele égő gázizzótestek-  
ben, üveghengerek, legújabb óngyújtók és egyéb felszerelési különlegességekben,  
Gyönyörű fény krakat és utcai lámpákban. Jókárban tartást jutányos árban elfogad.

**ADRIA**  
halkonserv és halfüstölőgyár  
**Debrecen**  
Főraktár: BUDAPEST.

Különlegességek:  
Orosz szardíniák, marinált heringek, minden-  
féle csemoge áruk, Bismark heringek, gőn-  
gyölt-, fűszerezett-, fillett- és kocsonyázott  
heringek, korona szardíniák, halsaláta, Bück-  
ling, Anohovis' Sprottnl. Fűtölt vöröshusu  
rajnal lazac. Valódi strahlsundt-marinált  
heringek.

Kérjen árjegyzéket.

**Naponta friss Bückling.**  
Kapható  
minden fűszerüzletben.

**Zalai Márk tanár**  
3 havi könyvviteli téli szaktanfolyama  
1908. február 3-án kezdődik. Nappali és es-  
teli oktatás. 26

Tandíj 50 korona.

Beiratás: naponta 10—12 óráig. (Városi bér-  
palota 2. szám. III. Kapu 2. emelet.)

**Marhasó**

5. 25 és 50 kilogramos zsákokban.

**Nyaló Marhasó**

5 és 10 kgros táblában kapható nagy-  
ban és kicsinyben **Deutsch Albert és  
Fia** nagykereskedésében Hatvan-u.

**A farsangi idényre**  
Csipke ruhák,  
Tillet-tüll és csipke szövötek,  
ruha bevonásra és bluzokra

**Chiné Gázok.**  
Madeira himzések,  
Belépők, estélyi köpenyek,  
Legyezők  
nagy választékban kaphatók

**BOSZNAV J. és TSA**  
divatárúházában  
Debrecen, Kössuth utca 5. szám.

## APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 4 kr a jóár, 8 fillér.

Levélbeni tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg be-  
küldöttik.

\* Apró hirdetések előre fizetendők. \*

## Levelezés.

„PÁROS CSILLA” jelige alatt újabb levél van a kiadóban.

EGY 25 éves intelligens, becsületes árva leány olyan fiatal ember vagy özvegy urnak, ki csak szerelemből óhajtana megnősülni és a kinek van hajlana, hogy fele vagyonát átadassa nejeire, ilyen szép és józan életű úri ember levelét kérem „Sz. J.” neven a kiadóhivatalba. 6837

## Ajánlat.

NAGY jövedelmű sütőde, földszint 2 kemencével, bolt liszt eladással azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 6831

HARISNYAKT., IPAR VÁLLALAT. Harisnyak kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emílnél Debrecen, Tisza palota. 9118

MAGANDETECTIV ajánlkozik a legdiszertebb megfigyelésekre és nyomozásokra. Megbízhatóságról közszokás. Iskola utca 4. 6383

Telefon 168.

Telefon 168.

## FÖLDVARI L.

Debreceni Első Elektrotechnikai gyára és vállalata  
Kossuth-utca I. szám.



Gyárt és árusít mindenféle elektrotechnikai cikkeket.  
Rendez be: lakások, üzletek és gyárak részére villamos világítást, kézi- és magán telefonokat, villámhárítókat, villemos csengőket, ennek szakszerű javítását s évi jókarban tartását legújanyosabbban eszközli. — Saját motorerővel berendezett részcsiszolás, nickelés és galvanizálás.

Villamos zseblámpák 1 k. 70 fillértől. Árjegyzék ingyen.

OIMBALMOZNI tanítók kottából vagy anélkül. Cim a kiadóban. 8641

ELEGANSAN butorozott két szoba, előszoba, konyha és kamrával valamint két lóra való istálló és mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Esetleg a lakás butor nélkül is. Értekezni Kossuth-u. 58. kereszt épület.

NODERN négy szobás lakás kiadó Szent-Ana utca 48. szám.

IRODÁNAK, üzletek utcai lakás kiadó Hunyadi utca 19. szám.

VÁGOTT FA 100 kg.-onként házhoz szállítva 1 ft. 40 kr.-ért kapható. 1000 kg. vételnél 1 ft. 30 kr. Varga Károly szén és fakereskedőnél Liba piac. Telefon 465 sz. 6673

1 DRB. vessző udvarseprű 18 kr., 5 drb. vételnél 14 kr., ciroknyelű seprű 1 drb. 12 kr., fanyelű szobaseprű 1 drb. 18 kr., 10 drb. vételnél 16 kr. Glük Izidor Péterfia-u. 76. sz. Telefon 43.

## Kereslet.

KEZI és tanuló leányok azonnal felvételnek Jungreis Mari utóda női divattermében Piac utca 52. 6806

BEJÁRÓ takerítóné jó bizonyítvánnyal koll. Piac utca 32. II. emelet. 6835

TANULÓLÁNYOK felvételnek Landau nővérek női kalap üzletébe. 6677

GÉPLAKATOS és vasesztorgályos tanulók felvételnek. Ehrenreich Sámuel Széchenyi-utca 44. szám. 6441

SÜRÜ tinós tejet házhoz hordani keresek. Első lakás, Csapó utca 53.

## Eladás.

MESTER utca negyedik számú ház eladó, értekezhetni benne lakó tulajdonosával. 6388

BOLDOGKERT II. j. 105. sz. lakóház földdel együtt haszonbérbe kiadó vagy eladó.

JÓKÁRBAN levő különféle használt butorok eladók. Arany János-utca 2. sz. II. emelet, ajtó 7. 6823

ELADO új ház a város legjobb fekvésű helyén, rendezett és befásított udvarral. Cim a kiadóban. 6628

ELADO nyaraló a Margit fürdőtől 3 perenyire remek fekvésű, nagy gyümölcsösökkel és termő szőlővel, melynek széles homlokzata arnyas utra néz, az ott szokásos áron jóval alul, kedvező fizetési feltételek, értekezés Nap-u. 15.

HONVÉD utca 62. számú ház eladó, értekezhetni Mester utca 21. 6939

AZ UJFÖLDÖN a sámsoni út mellett, a városhoz 2 kilométerre 18 köblös föld tanyával eladó. Tulajdonosa Árpádtér 37. 6840

AZ ELEPEN Kertész Mihály féle tanyán nagy mennyiségű széna eladó. Értekezni lehet ugyanott. 6838

## Gond nem játék!

Siessen mindenki a

## Harmathy antiquáriumbába,

mert ott könyv a mi szép és hasznos, drága és jó, potom áron kapható!

==== Könyvjegyzék ingyen. =====

Szíves tudomására hozom hogy Józ. kir. herceg-utca 52. számú háznál saját termései vámospíresi

## fajborok

u. m.: rizling, ezerjó, bakar és különféle veresborok olcsó napi árakon literes és 1/2 literes üvegekben kaphatók.

Nagyobb vételnél kedvezményes ár. Tisztán kezelt borokról kezeskedem. B. pártfogást kér tisztelettel

181

Gelberger.

A 100—1908. számhoz.

## Versenyárgyalási hirdetmény.

A debreceni m. kir. államépítészeti hivatal területén levő debrecen—nyir-egyház—csap—ungvári állami közút 3.397—11.0 klm. szakaszára 1908, 1909 és 1910. évekre szükséges kőanyagok kifuvarozásának biztosítása végett a folyó évi február hó 15-én délelőtt 10 órakor a debreceni kir. államépítészeti hivatal hivatalos helyiségében zárt írásbeli ajánlatok útján versenyárgyalás hirdettetik.

Felhivatnak ennél fogva vállalkozni kívánók, hogy ajánlataikat a fent említett hivatalhoz címezve legkésőbb a tárgyalás napjának d. e. 10 órájáig nyújtsák be. A később beérkezett ajánlatok valamint a távirati vagy utóajánlatok figyelembe nem vehetők.

Az ajánlatok öt pecséttel ellátott zárt borítékban adandók be. A címzés felett világosan kiírandó az utvonal és a munka neve, melyre az ajánlat vonatkozik. A benyújtott ajánlat vissza nem vonható. — Az ajánlattevő a beadás napjától számított 8 hétig kötelezettségben marad.

Egyes munkanemekre vagy egyes kilométer szakaszokra tett ajánlatok figyelembe nem vehetők.

Ugy az ajánlat, mint ennek mellékletei szabályszerűen bélyegzendők és ajánlattevő által sajátkezűleg aláírandók.

A bánatpénzek az állampénztárba vagy egyik kir. adóhivatalba befizetését igazoló nyugta az ajánlathoz csatolandó. Készpénz vagy értékpapír bánatpénzül az ajánlathoz nem csatolható.

A csatolandó bánatpénz 200 koronában állapítatik meg.

Az el nem fogadott ajánlatok mellé csatolt bánatpénz csak akkor fog visszaadani, midőn az árlejtés eredménye felett döntés történik.

Az ajánlattevők kötelezettsége a benyújtáskor veszi kezdetét, míg az államkincstár kötelezettsége csak az ajánlat elfogadása esetén áll be.

A munka szerződése, a tervezet, az általános és részletes határozatok, valamint a kavics felosztási kimutatás és ajánlati minta a debreceni kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órák alatt betekinthező, illetve megszerezhető. Kelt Debrecen, 1908. év január hó 28-án.

Hajdúvármegyei m. kir. Építészeti hivatal.

## Birtokot

keresek haszonbérbe 25-től 100 holdig, jó földet kellő gazdasági épületekkel. Esetleg örök áron is megveszem. Ajánlatokat e lap kiadóhivatalába.

## Mezőgazdasági Bank

mint szövetkezet

Debrecen, Piac-utca 38. szám (főposta mellett.)

## Kölcsönöket folyósít:

kezességi jótállás,

betáblázás,

életbiztosítási kötvény

vagy értékpapír fedezet mellett.

Debrecen, 1908. január hó.

Az igazgatóság.

Müvelt, csinos 27 éves leány, ki nagyanyja elhalálása után teljesen egyedül fog állni, férjhez menne kis hivatalnokhoz vagy biztos állásu egyszerű urhoz. Nagyanyja halála után 20,000 koronát kap, egyelőre pedig az összeg kamatait.

Megkeresések „Discretió” jelige alatt

Mosse Rudolf

hirdetési irodája Budapest továbbit.